

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

LİSE ÖĞRENCİLERİ KUTUP ARAŞTIRMA PROJELERİ YARIŞMASI ÇAĞRI DUYURUSU

2204-C

Bilim İnsanı Destek Programları Başkanlığı

2204-C Lise Öğrencileri Kutup Araştırma Projeleri Yarışması

2023

TÜBİTAK

TÜBİTAK-BİDEB 2204

TÜBİTAK Tunus Caddesi

No:80 Kavaklıdere

ANKARA

Tel: 444 66 90

2023 Yılında Programda Yapılan Güncellemeler

- Proje hazırlığında kullanılması planlanan veri toplama araçlarının (test, anket, görüşme formu, vb.) elektronik başvuru sistemine PDF formatında yüklenmesi gerekir. Veri toplama araçlarının uygulanabilmesine ilişkin İl/İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nden alınmış izin belgesinin taratılarak sisteme yüklenmesi gerekir.
- Sergi değerlendirmelerinde projenin ön değerlendirmede aldığı puanın % 30'u etkili olacaktır.
- Yarışmaya katılacak öğrenciler 20 yaşından gün almamış olmalıdır.
- Başvuru sistemine yüklenecek belgelerin dosya adı 25 karakteri geçmemeli, kişisel bilgiler içermemeli ve dosya uzantısı '.pdf' şeklinde olmalıdır.

1. Çağrının Amacı ve Kapsamı

Çağrının amacı, lise öğrenimine devam etmekte olan öğrencileri Antarktika ve Arktik bölgelerde kutup bilimleri konusunda çalışmalar yapmaya teşvik etmek, kutup bilimleri alanında araştırmalar yapmaya yönlendirilen öğrencilerin bu alanda yapacakları nitelikli çalışmalarla ülkemizin gelecekte uluslararası bilimsel çevrelerde önde gelen ülkelerden biri haline gelmesine katkı sağlamaktır.

Bu çağrı, program kapsamında düzenlenecek olan yarışmaya yönelik kuralları, işlemleri ve yükümlülükleri kapsar.

2. Başvuru Koşulları, Belgeleri ve Yöntemi

2.1. Başvuru Koşulları

- 2.1.1 Yarışmaya, Türkiye ve KKTC’de öğrenim gören tüm lise öğrencileri katılabilir.
- 2.1.2 Yarışmaya her öğrenci yalnızca **bir** proje ile katılabilir ve her proje **en çok üç öğrenci** tarafından hazırlanır.
- 2.1.3 Bir projede sadece **bir** danışman görev alabilir ve danışman birden fazla projeye danışmanlık yapabilir. Projede danışman olması zorunlu değildir.
- 2.1.4 Yarışmaya başvuruda bulunacak bir projedeki öğrenciler ve danışman **farklı okullardan** olabilir.
- 2.1.5 Yarışmaya katılacak öğrenciler 20 yaşından gün almamış olmalıdır.
- 2.1.6 Projelerin, öğrencilerin özgün düşüncelerinden kaynaklanması, kendileri tarafından şekillendirilmiş, danışarak ama kendi bilgi ve becerileri ile yapılması gerekmektedir. Fikir aşamasında veya devam etmekte olan projelerle yarışmaya başvuru yapılmaz. Projelerin, Proje Rehberinde belirtilen formatta ve sonlandırılmış olarak yarışmaya başvurusunun yapılması gerekir.
- 2.1.7 Aynı ya da başka isimlerle ve/veya aynı ya da benzer içerikle (konuyla) herhangi bir proje yarışmasına, bu yarışmanın son başvuru tarihinden önce başvurusu yapılmış veya katılmış projelerle bu yarışmaya başvuru yapılamaz. Bu kurala uymadığı tespit edilen projeler, hangi aşamada olursa olsun yarışmadan elenir.
- 2.1.8 Başvuru sistemine eksik, hatalı veya yanlış belge ve bilgi yüklenmesi, hazırlanan projenin halk sağlığı ve güvenliği için risk teşkil etmesi, insanların kişilik haklarına aykırı çalışma yapılması, projede etnik kökene, kişi veya toplumu karalamaya yönelik içerik bulunması, omurgalılar üzerinde kesi yapılması, kan veya doku alınması, ağız ya da enjeksiyon yoluyla etkisi kesin olarak bilinmeyen tehlikeli ve yabancı madde verilmesi, sağlığı tehdit eden deneyler yapılması durumlarında proje başvuruları hangi aşamada olursa olsun yarışmadan elenir.

- 2.1.9 Proje hazırlığında kullanılması planlanan veri toplama araçlarının (test, anket, görüşme formu, vb.) elektronik başvuru sistemine PDF formatında yüklenmesi gerekir. Veri toplama araçlarının uygulanabilmesine ilişkin İl/İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nden alınmış izin belgesinin taratılarak sisteme yüklenmesi gerekir.
- 2.1.10 Projeler başvuru yapılan ana alanda görevlendirilecek jüri tarafından değerlendirilecek olup proje içeriğinin alt alanla olan ilişkisi değerlendirmede etkili olacaktır. Başvuru aşamasında yapılan ana alan ve alt alan seçimlerinde başvuru süreci bittikten sonra değişiklik yapılmayacaktır.

2.2. Başvuru İşlemi

- 2.2.1 2023 yılı Lise Öğrencileri Kutup Araştırma Projeleri Yarışması Proje Rehberine göre hazırlanan ve tamamlanan projelerin başvuruları 7 Kasım 2022 tarihinde başlar, 2 Ocak 2023 tarihinde saat 17.30'da sona erer. Başvurular, <https://e-bideb.tubitak.gov.tr> adresinden çevrimiçi olarak yapılır. Başvuru yapacak öğrencilerin (proje iki veya üç öğrenci tarafından hazırlanmışsa her bir öğrencinin) ve varsa danışmanın ARBİS'e kayıtlı olması gerekir. (Bkz. <https://arbis.tubitak.gov.tr>)
- 2.2.2 İki veya üç öğrenci tarafından hazırlanan projelerde başvuru sistemine bir öğrenci giriş yapar ve diğer öğrenci/öğrenciler ile varsa danışman bilgilerini kendi bilgileriyle birlikte sisteme kaydeder.
- 2.2.3 Öğrenci/öğrencilerin son altı ay içinde çekilmiş vesikalık fotoğrafları sisteme yüklenir.
- 2.2.4 Proje çalışması, <https://www.tubitak.gov.tr/tr/yarismalar/icerik-2204-c-lise-ogrencileri-kutup-arastirma-projeleri-yarismasi> adresinde bulunan şablon kullanılarak hazırlanır ve tek bir dosya halinde PDF formatında sisteme yüklenir. **Proje özeti en az 150, en fazla 250 kelime; proje raporu en az 2, en fazla 20 sayfa olmalıdır.** Proje raporu dışında kalan belgeler (bilimsel etik formu, izin belgeleri, fotoğraf, anket vb.) sistemde EK BELGELER kısmına yüklenir. Başvuru sistemine yüklenecek belgelerin dosya adı 25 karakteri geçmemeli, kişisel bilgiler içermemeli ve dosya uzantısı '.pdf' şeklinde olmalıdır.
- 2.2.5 Projeye ait video kaydı sisteme eklenebilir. Video eklenmesi zorunlu değildir. Videonun boyutu 10 MB'ı geçmemeli ve FLV formatında olmalıdır.
- 2.2.6 Başvuru tarihleri içerisinde, çevrimiçi başvuru yapıldıktan sonra değişiklik için onayı kaldırılıp tekrar onaylanmadan bırakılan projeler değerlendirmeye alınmaz.
- 2.2.7 Başvuru sistemi kapandıktan sonra öğrenci ve danışman öğretmen bilgileri dâhil hiçbir değişiklik talebi kabul edilmez. Herhangi bir nedenle sistemde başvurusu tamamlanmamış projeler değerlendirmeye alınmaz.
- 2.2.8 Başvuru formu, TÜBİTAK'a gönderilmez. Bu formun başvuru sahipleri tarafından saklanması ve TÜBİTAK tarafından istendiğinde ibraz edilmesi gerekir.

2.2.9 Final aşamasına geçen öğrenciler tarafından Muvafakatname ve Yarışma Kuralları Kabul Formu final aşaması öncesinde doldurularak TÜBİTAK'a gönderilir.

3. Yarışma Kategorileri

3.1. Yarışma; Canlı Bilimleri, Fiziki Bilimler, Sosyal ve Beşeri Bilimler ile Yer Bilimleri olmak üzere dört ana alanda düzenlenir. Yarışmaya başvuruda bulunacak projelerin ana alanların altında yer alan Şekil 1' deki alt alanlardan birini kapsayacak şekilde hazırlanması gerekir.

Şekil 1: Ana Alanlar ve Alt Alanlar

4. Değerlendirme Yöntemi ve Kriterleri

- 4.1 Öğrenciler tarafından Proje Rehberine göre hazırlanan ve başvuru sistemine yüklenen projeler, her ana alan için oluşturulan jüriler tarafından bilimsel kriterlere göre değerlendirilir. Değerlendirme sonucuna yargı yolu dışında itiraz kabul edilmez.
- 4.2 Projeler; Özgünlük ve Yaratıcılık, Bilimsel Yöntem, Sonuç ve Öneriler, Uygulanabilirlik, Yaygın Etki, Raporlama, Sunum gibi kriterlere göre değerlendirilir. Detaylı değerlendirme kriterlerine ve proje rehberine <https://www.tubitak.gov.tr/tr/yarismalar/icerik-2204-c-lise-ogrencileri-kutup-arastirma-projeleri-yarismasi> ulaşılabilir.
- 4.3 Ön değerlendirme sonucunda başarılı bulunan projeler, final sergisine davet edilir. Covid-19 pandemi süreci göz önüne alınarak gerekmesi durumunda final değerlendirmeleri çevrimiçi olarak yapılabilir.

- 4.4 Takım halinde yarışmaya katılan öğrencilerin final aşamasına davet edilmeleri durumunda, sunumda ve yapılması halinde sergide tüm yarışmacıların bulunması zorunludur. Aksi halde proje yarışmadan elenir. Ancak projede yer alan öğrencinin yarışmadan çekilmek istediğini ve tüm haklarını projede yer alan diğer öğrenci/öğrencilere devrettiğini belirten yazılı beyanını TÜBİTAK'a iletmesi durumunda, projede yer alan diğer öğrenci/öğrenciler yarışma sürecine devam edebilecektir. Bu yazılı beyanda, öğrenci ve velisi ile danışman öğretmenin imzasının olması zorunludur.
- 4.5 Final aşamasında proje sahibi öğrenciler jüriye sözlü sunum yapacaktır. Öğrencilerden bu görüşme için bilgisayarda sunum hazırlamaları beklenir. Jüri sunumlarında kullanılacak bilgisayar ve projeksiyon cihazı TÜBİTAK tarafından sağlanır. Final aşamasında kullanılması öngörülen diğer teknik donanım ise proje sahibi öğrenciler tarafından temin edilir.
- 4.6 Sergi değerlendirmelerinde projenin ön değerlendirmede aldığı puanın % 30'u etkili olacaktır.

5. Ödüller

- 5.1. Yarışmanın final aşamasında yapılan değerlendirme sonucunda başarılı bulunan projelere, Birincilik, İkincilik, Üçüncülük ve Teşvik ödülleri verilebilir. Final aşamasında ödül alan öğrencilere proje başına para ödülü ve başarı belgesi, varsa danışman öğretmenine para ödülü verilir. Final yarışmalarında verilecek ödül ücretleri <https://www.tubitak.gov.tr/tr/yarismalar/icerik-2204-c-lise-ogrencileri-kutup-arastirma-projeleri-yarismasi> adresinde yayınlanır.
- 5.2. Her ana alanda Birincilik ödülü alan proje sahipleri, Antarktika'da yapılan güncel çalışmaları yakından takip etmeleri için TÜBİTAK Kutup Araştırmaları Enstitüsü'nde (TÜBİTAK KARE) konuk edilecektir.
- 5.3. Final Yarışması sonucunda derece alan ve üniversite giriş sınavında her alan için (eşit ağırlık/sayısal/sözel) ilk 25.000'e giren öğrenciler TÜBİTAK 2205-Lisans Burs Programından faydalanır.

6. Çağrı Takvimi (Başvuru ve Sergi Tarihleri)

6.1. Yarışma için yılda bir kez başvuru alınır. Yarışma süreçleri Şekil 2'de özetlenmiştir.

Şekil 2: Yarışma Takvimi

7. Diğer Hükümler

- 7.1. Düzenlenecek sergilerin yeri ve tarihleri ilgililere e-posta yoluyla bildirilir, ayrıca yarışmanın web sayfasında yayınlanır. Sergilerin yapılacağı illerin dışından gelecek öğrenciler ile okul müdürlüklerince görevlendirilecek olan her proje için bir öğretmenin konaklama ve geliş-dönüş yol giderleri, TÜBİTAK tarafından belirlenen rayiç bedel üzerinden karşılanır. Yarışma süresince proje sahibi öğrencilerin, tüm sorumluluğu okul müdürlüğü tarafından görevlendirilen öğretmene aittir.
- 7.2. Yarışma ile ilgili gerekli belgeler, TÜBİTAK tarafından öğrenci, varsa danışman ve okul müdürlüklerine e-posta olarak gönderilir. Yarışma süresince öğrenci ve danışmanların ARBİS'e kayıtlı e-posta adreslerini takip etmeleri gerekir.
- 7.3. Ticari bir değeri olduğu düşünülen projeler için www.turkpatent.gov.tr adresinden patent başvurusunda bulunulması önerilir.
- 7.4. TÜBİTAK tarafından gerekli görülmesi durumunda bu çağrı duyurusunda son başvuru tarihine kadar değişiklik yapılabilir.

Projeler tamamıyla öğrencilerin kendi bilgi, beceri ve özgün düşüncelerinden kaynaklanmış, geliştirilmiş ve varsa danışman desteği ile tamamlanmış olmalıdır. Kendine/lerine ait olmayan bir çalışmanın (devam etmekte ya da sonuçlandırılmış) proje olarak sunulduğu ve/veya projede sahipleri dışındaki kişilerin düşünce, ifade veya buluşlarını kaynak göstermeksizin kullanıldığı tespit edilen ve aynı ya da başka isimlerle ve/veya aynı ya da benzer içerikle (konuyla) herhangi bir proje yarışmasına, bu yarışmanın son başvuru tarihinden önce katılmış veya başvurmuş olan projeler, hangi aşamada olursa olsun yarışmadan elenir.

Ayrıca bu kapsamda olduğu belirlenen projenin sahibi öğrenciler ve danışmanları üç eğitim öğretim yılı süresince TÜBİTAK'ın düzenleyeceği etkinliklere katılamaz ve verilecek desteklerden yararlanamaz. Bu durum TÜBİTAK tarafından MEB'e bildirilir. Yarışma tamamlandıktan sonra da söz konusu kurallara uyulmadığının tespiti halinde yukarıda söz edilen yaptırımlar uygulanır.

Şekil 3: *Hatırlatma*

8. İlgili Mevzuat

Bu program aşağıda belirtilen Mevzuat doğrultusunda yürütülmektedir.

- 8.1 Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Bilim İnsanı Destek Programları Başkanlığı Tarafından Yürütülen Programlara İlişkin Yönetmelik
- 8.2 Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Bilim İnsanı Destek Programları Başkanlığı Burs ve Destek Programlarının Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar
- 8.3 TÜBİTAK Bilim İnsanı Destek Programları Başkanlığı Çalışma Usul ve Esasları
- 8.4 BİDEB Burs ve Destek Programlarında Başvuruların ve Raporların Panel/Dış Danışman/Danışma Kurulu Yöntemi ile Değerlendirilmesi ve İzlenmesine İlişkin Yönerge
- 8.5 İlgili mevzuatlarda ve bu çağrı duyurusunda belirtilmeyen durumlarda, Grup Yürütme Kurulu kararları uygulanır.

9. Tanımlar ve Kısaltmalar

- 9.1. **TÜBİTAK:** Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu'nu,
- 9.2. **KARE:** Kutup Araştırmaları Enstitüsünü,
- 9.3. **Grup Yürütme Kurulu:** BİDEB Yarışmalar Grubu Koordinatörlüğünce yürütülen programlar ile ilgili konularda görüş, öneri ve karar oluşturan akademisyenlerden oluşan kurulu,

- 9.4. **Jüri:** BİDEB tarafından yürütölen yarışma programlarında başvuruları değerlendirmek, sınav, seçme ve değerlendirme işlemlerini BİDEB ile koordineli olarak yürütmek üzere görevlendirilen alanında yetkin kişileri,
- 9.5. **Danışman:** Proje hazırlama aşamasında öğrenciye danışmanlık yapan ve hâlihazırda bir eğitim kurumunda fiilen çalışmakta olan bir öğretmeni, öğretim elemanını veya Deneyap Teknoloji Atölyelerinde görev yapan eğitmeni,
- 9.6. **ARBİS:** Araştırmacı Bilgi Sistemini,
- 9.7. **e-BİDEB:** BİDEB Başvuru ve İzleme Sistemini ifade eder.